scioškola

Vzdělávací program školní družiny

ScioŠkoly Brno Trnitá

Identifikační údaje

Název ŠVP

Vzdělávací program školní družiny ScioŠkoly Brno Trnitá

Školní vzdělávací program (dále jen "ŠVP") je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem) jako školní vzdělávací program zájmového vzdělávání uskutečňovaného ve školní družině.

Údaje o školském zařízení

ScioŠkola Brno Trnitá – základní škola, s.r.o.
IČ: 19133243
Šujanovo nám. 356/1, Brno 602 00
(dále jen „ScioŠkola")
https://trnita.scioskola.cz
ředitel školského zařízení: Mgr. David Kopeček, david.kopecek@scioskola.cz
e-mail: trnita@scioskola.cz | tel.: 770 327 202

Zřizovatel

scio s.r.o.
IČ: 10779442
Pobřežní 658/34, Karlín, 186 00 Praha 8
zástupce zřizovatele: Jon Šotola | +420 234 705 555 | info@scioskola.cz | https://scioskola.cz

Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program platí od 1. 9. 2026.

V Brně dne 1.9.2026

.....
Mgr. David Kopeček
ředitel školy

Identifikační údaje **2**
Název ŠVP 2
Údaje o školském zařízení 2
Zřizovatel 2
Platnost dokumentu 2
Cíle a obsah vzdělávání ve školní družině **4**
Naše mise 4
Naše hodnoty 4
Svoboda 4
Morálka 4
Aktivita 4
Optimismus 5
Odvaha 5
Otevřenost 5
Naše vzdělávací cíle 5
Obsah vzdělávání ve školní družině 6
Svobodná hra 6
Řízené aktivity 7
Časový plán vzdělávání 7
Organizace vzdělávání ve školní družině **8**
Podmínky přijímání do družiny 8
Členění školní družiny 8
Označení „Klub“ 8
Délka vzdělávání 8
Formy vzdělávání 8
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 8
Podmínky ukončování vzdělávání 9
Podmínky vzdělávání ve školní družině **9**
Personální podmínky 9
Materiální podmínky 9
Ekonomické podmínky 10
Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví 10

Cíle a obsah vzdělávání ve školní družině

Školní družina doplňuje vzdělávání v naší základní škole. Vzdělávání se proto řídí hodnotami ScioŠkol a jeho cíle jsou shodné se vzdělávacími cíli ScioŠkol. Liší se prostředky, jež jsou pro vzdělávání voleny.

Naše mise

Připravujeme děti na život v 21. století tak, aby uměly vzít život do svých rukou a mohly se stát tvůrci budoucnosti.

Naše hodnoty

Ve vzdělávání se řídíme následujícími hodnotami, které vychází z našeho humanistického a liberálního pohledu na svět a člověka, kterého chápeme jako svobodného, aktivního a odpovědného jedince.

Svoboda

Věříme, že svoboda jde ruku v ruce s odpovědností. Dětem proto necháváme tolik svobody, kolik odpovědnosti jsou zároveň schopné a ochotné unést.

Znamená to, že se mohou samy rozhodovat co, jak a kdy budou dělat. Věříme, že chybami se děti učí, a proto je za ně netrestáme. Necháváme je, aby se samy vyrovnaly s důsledky svého jednání, a tak přirozeně pochopily vztah mezi svobodou a odpovědností. Společně si stanovíme pravidla a trváme na tom, abychom je také všichni dodržovali.

Hranici svobody se u každého dítěte snažíme rozpoznat co nejpřesněji, abychom mu záměrně mohli dopřát o stupeň víc volnosti než je aktuální úroveň jeho zodpovědnosti, čímž se krůček po krůčku v této schopnosti rozvíjí.

Morálka

Morálku chápeme jako schopnost uvažovat nezávisle, chovat se ohleduplně a respektovat práva ostatních.

Děti vedeme ke kritickému přemýšlení, zdravé sebedůvěře a ochotě nezištně pomáhat ostatním. Chceme, aby byly empatické a uměly se postavit za hodnoty, kterým důvěřují.

Aktivita

Schopnost aktivně ovlivňovat nejen vlastní vzdělání, ale i směr svého života je pro budoucnost našich dětí klíčová. Proto pojímáme vzdělávání a činnost školní družiny co nejvíce interaktivně. Školu vnímáme jako bezpečné místo, které dětem poskytuje prostor pro poznávání a posouvání vlastních hranic a které jim umožňuje testovat a rozvíjet své schopnosti.

Snažíme se, aby děti zajímalo dění kolem nich a aby se ho chtěly účastnit. Posilujeme jejich přirozenou zvídavost a podporujeme jejich samostatnost. Chceme, aby se nebály vymýšlet, navrhovat a realizovat vlastní nápady, kazit je a vylepšovat.

Optimismus

Jsme přesvědčení o tom, že všechno má svou světlou stránku. Že všechno zlé je k něčemu dobré a že je možné se neustále zlepšovat a růst.

Mezi průvodci i ve vedení školy jsou samí pozitivně naladění lidé s růstovým nastavením mysli. Charakterizuje nás optimistický přístup k životu, nepříjemnosti bereme s nadhledem a snažíme se z nich čerpat zkušenosti do budoucna. Sklenici vidíme, jak se často říká, z poloviny plnou, ne prázdnou. A k podobnému úhlu pohledu vedeme i děti.

Odvaha

Podporujeme odvážná rozhodnutí dětí. Vystoupit před ostatní, obhájit vlastní nápad nebo názor, zastat se spolužáka nebo spolužačky, navrhovat neotřelá řešení... Nezpochybňujeme jejich schopnosti a nebráníme jim je testovat a využívat. Odvahu posiluje důvěrné a bezpečné prostředí. Právě takové se snažíme pro děti vytvářet. K tomu být odvážný ale nikoho nenutíme. Respektujeme subjektivní pocit ohrožení každého z nich a těm dobrodružnějším nebráníme pouštět se do situací s jistou mírou rizika – ať už jde o lezení na stromy nebo o cokoli jiného.

Otevřenost

Otevřenost chápeme ve dvou rovinách. Na té první pro nás představuje pravdivost a transparentnost, zatímco na té druhé otevřenost novým podnětům a situacím.

Naše vzdělávací cíle

Při formulaci cílů vzdělávání jsme vyšli ze čtyř pilířů vzdělávání pro 21. století vymezených roku 1996 Mezinárodní komisí UNESCO vedenou Jacquesem Delorsem:[1]

1. **Učit se poznávat**
2. **Učit se být**
3. **Učit se žít společně**
4. **Učit se jednat**

Tyto čtyři pilíře jsme rozpracovali do osmi vzdělávacích cílů, jež označujeme jako **Scio vzdělávací cíle.**

[1] DELORS J. (ed.): *Učení je skryté bohatství: zpráva Mezinárodní komise UNESCO "Vzdělávání pro 21. století"*. Paříž: UNESCO, 1996.

Pilíř vzdělávání	Scio vzdělávací cíl
Učit se poznávat	1. – Umím se učit
	2. – Vybírám si, co si pustím do hlavy
Učit se být	3. – Vyznám se v sobě
	4. – Rozvíjím svou odolnost
Učit se žít společně	5. – Buduji dobré vztahy
	6. – Konám dobro a stavím se zlu
Učit se jednat	7. – Tvořím budoucnost
	8. – Mám život ve svých rukou

Scio vzdělávací cíle jsou v případě konkrétního dítěte **kompetencemi**, jimiž má být vybaveno. Kompetenci přitom chápeme jako ***způsobilost v určité situaci úspěšně jednat**, k níž je vždy zapotřebí funkční propojení **účelu** (k čemu to je)**, postojů, dovedností a znalostí.***

ScioCíle jsou podrobně rozpracovány ve školním vzdělávacím programu základní školy. Ve školní družině se nezaměřujeme systematicky na naplňování konkrétních školních očekávaných výsledků učení. Dbáme však na to, aby činnost školní družiny obecně směřovala k rozvoji kompetencí vymezených jednotlivými ScioCíli. Průvodcům i dětem ponecháváme v rámci těchto cílů a hodnot dostatečný prostor k tomu, aby činnost školní družiny pružně přizpůsobovali potřebám, zájmům a aktuální situaci dětí.

Obsah vzdělávání ve školní družině

Z hlediska cílů vzdělávání je obsah vzdělávání ve školní družině vymezen ScioCíli uvedenými výše. V jejich rámci mají pedagogičtí pracovníci prostor k realizaci konkrétních vzdělávacích obsahů, které vzhledem k věku, potřebám, zájmům a aktuálnímu složení dětí považují za vhodné.

Zařazují přitom zpravidla následující činnosti.

Svobodná hra

Svobodná hra je základním stavebním prvkem zájmového vzdělávání v naší školní družině. Poskytuje dětem prostor pro vlastní iniciativu, tvořivost, spolupráci, vyjednávání, řešení konfliktů i přirozené učení prostřednictvím zkušenosti. Je významným prostředkem rozvoje kompetencí vycházejících ze ScioCílů, zejména v jejich postojové a dovednostní složce.

Průvodci plní při svobodné hře dětí dle potřeby následující roli:

1. Zajištění **podnětného** a **bezpečného prostředí**

2. Zajištění **materiálu** pro hru
3. Pomoc dětem s **iniciací** hry nebo jejím **posouváním**
4. Podpora při řešení **konfliktů** a **neshod**
5. Dohled nad fyzickým i psychickým **bezpečím.**

Svobodná hra probíhá uvnitř i venku.

Řízené aktivity

Součástí pravidelného programu školní družiny je blok řízených aktivit realizovaný zpravidla v čase 13:30–15:00. V tomto čase se děti rozdělují do několika menších skupin, zpravidla do 3 až 4 skupin podle aktuálního počtu přítomných dětí. Každá skupina se věnuje vybrané řízené aktivitě vedené průvodcem. Nabídka aktivit se průběžně obměňuje podle věku, potřeb a zájmů dětí, personálních možností a aktuálního programu družiny. Řízené aktivity mohou zahrnovat zejména:

1. Výtvarné a tvořivé aktivity
2. Hudební a dramatické aktivity
3. Rukodělné a praktické činnosti
4. Deskové, karetní a jiné společenské hry
5. Kolektivní, pohybové a komunikační hry
6. Sportovní a pohybové aktivity
7. Práce se stavebnicemi a dalším herním materiálem
8. Vaření a přípravu jednoduchých pokrmů
9. Četbu a práci s knihami
10. Multimediální a digitální aktivity
11. Rozhovory, sdílení a společné plánování
12. Relaxaci a odpočinkové činnosti
13. Péči o společné prostředí školy a družiny
14. Další aktivity vycházející z aktuálních zájmů a potřeb dětí.

Podle charakteru programu mohou být aktivity realizovány jako hromadné nebo výběrové. Mohou být řízené průvodcem, konkrétním dítětem či skupinou dětí nebo sebeřízené. Menší skupiny umožňují dětem aktivnější zapojení, bližší kontakt s průvodcem a přizpůsobení činnosti jejich aktuálním potřebám a schopnostem.

Časový plán vzdělávání

Časový plán činnosti školní družiny je orientační a pružně reaguje na aktuální potřeby, zájmy a složení dětí, personální možnosti i dění ve škole.

V průběhu školního roku se střídají období zaměřená na adaptaci a budování vztahů, tvořivé a praktické činnosti, pohybové aktivity, práci s přírodou a okolním prostředím, společné projekty, sezónní a tematické aktivity a činnosti vycházející z aktuálních podnětů dětí. Pravidelnou součástí denního režimu jsou svobodné a odpočinkové činnosti a blok řízených aktivit, který probíhá zpravidla v čase 13:30–15:00. Konkrétní nabídka řízených aktivit se

plánuje průběžně a může se měnit podle aktuálních podmínek. Při plánování mohou být zohledňovány také významné dny, svátky, tradice a události školního roku; nejsou však závazným tematickým plánem.

Organizace vzdělávání ve školní družině

Podmínky přijímání do družiny

Školní družina je určena žákům ScioŠkoly Brno Trnitá. K zájmovému vzdělávání ve školní družině je žák přijímán na základě písemné přihlášky zákonného zástupce a v souladu s kapacitními možnostmi školní družiny. Rozsah docházky a způsob odchodu účastníka jsou uvedeny v přihlášce a v případě změny je zákonný zástupce aktualizuje. Podrobnosti přijímání stanoví vnitřní řád školní družiny.

Členění školní družiny

Školní družina je organizována v odděleních podle aktuálního počtu přijatých účastníků a nejvyššího povoleného počtu zapsaného ve školském rejstříku. Účastníci jsou do jednotlivých oddělení zařazováni v souladu s platnými právními předpisy.

1. Činnost jednotlivých oddělení se může podle aktuálního počtu přítomných dětí a charakteru programu vzájemně prolínat. Děti mají možnost účastnit se nabídky aktivit a setkávat se se spolužáky napříč odděleními.
2. Formální zařazení účastníků do oddělení nemusí odpovídat jejich aktuálnímu rozdělení do skupin při řízených aktivitách. Pro jednotlivé činnosti mohou být děti rozdělovány do menších skupin podle počtu přítomných účastníků, charakteru aktivity, věku, zájmu a aktuálních potřeb.

Označení „Klub“

Školní družinu ve škole neformálně označujeme jako „Klub“. Toto označení neznamená školní klub jako samostatný typ školského zařízení pro zájmové vzdělávání.

Délka vzdělávání

Účastník je do školní družiny přijímán na dobu neurčitou na základě písemné přihlášky zákonného zástupce. Přihláška platí po dobu docházky žáka do školy až do jejího písemného odvolání zákonným zástupcem; pro další školní rok je pokračování docházky potvrzováno a podle potřeby se aktualizuje rozsah docházky a způsob odchodu žáka.

Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje v některé z forem docházky stanovených právními předpisy, zejména formou pravidelné denní docházky. Konkrétní rozsah docházky jednotlivého účastníka je uveden v přihlášce. V průběhu dne se střídají odpočinkové, spontánní a řízené činnosti, svobodná hra, pobyt venku a další aktivity podle aktuálního programu družiny.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami školní družina v maximální možné míře zohledňuje doporučená podpůrná opatření a individuální potřeby dítěte. Pokud je doporučení školského poradenského zařízení výslovně určeno i pro školní družinu, postupuje družina v souladu s tímto doporučením.

I ve školní družině vycházíme ze zásady, že každé dítě je jedinečné, a usilujeme o vytváření podmínek, které umožňují jeho bezpečné a smysluplné zapojení do činnosti družiny.

Podmínky ukončování vzdělávání

Podmínky ukončování zájmového vzdělávání ve školní družině se řídí platnými právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, v němž jsou podrobně stanovena pravidla a postupy ukončení docházky. Školní družina nevydává účastníkům doklad o ukončení zájmového vzdělávání.

Podmínky vzdělávání ve školní družině

Personální podmínky

Vzdělávání ve školní družině zajišťují pedagogičtí pracovníci splňující kvalifikační předpoklady podle platných právních předpisů. Jedná se zejména o vychovatele školní družiny, případně další pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na jednotlivých činnostech a aktivitách družiny. Podle potřeb dětí a organizačních možností školy se na činnosti družiny mohou podílet také asistenti pedagoga nebo další pracovníci, jejichž zapojení odpovídá charakteru konkrétní aktivity a právním předpisům. Pedagogické pracovníky ve školní družině stejně jako ve škole označujeme jako „průvodce“. Jejich role spočívá zejména v zajištění bezpečného a podnětného prostředí, nabídce a vedení aktivit, podpoře samostatnosti dětí, rozvoji vztahů a pomoci při řešení konfliktů a dalších situací vznikajících v průběhu zájmového vzdělávání. Personální zajištění je organizováno tak, aby bylo možné v době řízených aktivit vytvářet menší skupiny dětí odpovídající aktuálnímu počtu účastníků a charakteru programu.

Materiální podmínky

Školní družina využívá pro svou činnost prostory ScioŠkoly Brno Trnitá. Jedná se zejména o běžné učebny školy, kuchyňku, tělocvičnu a školní dvorek ve vnitrobloku. Podle charakteru programu využívá družina rovněž dětské hřiště ve veřejném prostoru v blízkosti školy a další vhodné venkovní prostory v okolí školy.
Pro jednotlivé činnosti je využíváno vybavení školy určené pro výtvarné, rukodělné, pohybové, herní, tvořivé a další zájmové aktivity. K dispozici jsou také knihy, deskové hry, stavebnice a další herní a tvořivý materiál.

Pro svobodnou hru a vlastní iniciativu dětí je podle možností zajišťován také různorodý volně využitelný materiál podporující tvořivost, spolupráci, experimentování a samostatnou činnost.

Ekonomické podmínky

Vzdělávání ve školní družině je pro žáky ScioŠkoly Brno Trnitá bezplatné. Náklady na provoz školní družiny jsou hrazeny z prostředků školy a dalších zdrojů určených k financování zájmového vzdělávání.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví účastníků školní družiny je zajišťována s ohledem na věk dětí, charakter činnosti a prostředí, ve kterém vzdělávání probíhá. Základními prostředky zajištění bezpečnosti jsou zejména:

1. Přiměřený dohled pedagogických pracovníků; dohled je přizpůsobován věku, schopnostem, míře samostatnosti a charakteru konkrétní činnosti.
2. Průběžné poučování dětí o bezpečnosti, zejména na začátku školního roku a před činnostmi, při nichž mohou vzniknout specifická rizika.
3. Stanovení, připomínání a důsledné dodržování srozumitelných pravidel.
4. Zajištění bezpečného prostředí a odpovídajícího technického stavu používaného vybavení.
5. Používání ochranných pomůcek, vyžaduje-li to charakter konkrétní činnosti.
6. Vedení dětí k postupnému rozpoznávání rizik, bezpečnému rozhodování a přebírání přiměřené odpovědnosti za vlastní jednání.
7. Děti postupně vedeme k větší samostatnosti a odpovědnosti, vždy však tak, aby byla zachována odpovídající míra fyzického i psychického bezpečí.
8. Při činnostech mimo prostory školy jsou děti předem poučeny o pravidlech bezpečného pohybu a chování s ohledem na konkrétní místo a charakter aktivity.